

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 275

van **KATRIEN HOUTMEYERS**

datum: 5 december 2025

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

STEM-richtingen - Gevolgen gedaalde populariteit voor economie en arbeidsmarkt

De recente cijfers bevestigen een verdere terugval in de instroom in STEM-richtingen, zowel in het secundair als in het hoger onderwijs. De trend veroorzaakt toenemende bezorgdheid bij de Vlaamse ondernemingen. Ondernemersorganisatie De Vlaamse Ondernemers waarschuwt dat Vlaanderen afstevent op een duurzaam tekort aan technisch, digitaal en wetenschappelijk geschoolde professionals. Dat tekort dreigt niet alleen de groei van individuele bedrijven af te remmen, maar ook de brede economische ontwikkeling, productiviteit en innovatiecapaciteit van de regio structureel te ondermijnen.

Verskillende economische sleutelsectoren waaronder technologie en ICT, engineering en maakindustrie, energie en klimaattechnologie, chemie en farma, logistiek, en gezondheidszorg, signaleren nu al een toenemende druk op hun arbeidsmarkt. Innovatieprojecten worden uitgesteld, productiecapaciteit blijft onderbenut en bedrijven verliezen concurrentiekracht doordat cruciale profielen niet meer te vinden zijn. Ook de transities naar digitalisering, automatisering, circulaire productie en de energietransitie dreigen te vertragen bij gebrek aan STEM-talent.

Daarnaast blijft de ondervetegenwoordiging van meisjes in STEM een hardnekkig probleem, waardoor Vlaanderen een belangrijk potentieel aan toekomstig talent onbenut laat. De ondernemerswereld wijst erop dat een sterke verhoging van de participatie van meisjes essentieel is om het structureel tekort aan te pakken.

1. Economische impact en sectorale gevolgen

- a) Hoe schat de Vlaamse Regering de korte- en langetermijnpact in van het groeiende tekort aan STEM-profielen op de Vlaamse economie, productiviteit en innovatie?
- b) Welke sectoren ondervinden vandaag al de grootste hinder van de dalende instroom in STEM-opleidingen? Zijn er sectoren waarvan nu al duidelijk is dat zij binnen vijf tot tien jaar zwaar getroffen zullen worden als de trend zich doorzet?
- c) Worden de analyses en waarschuwingen van De Vlaamse Ondernemers meegenomen in de beleidsvoorbereiding? Zo ja, op welke manier worden ze gebruikt in het bepalen van prioritaire acties of investeringen?

2. Rol van bedrijven bij het versterken van STEM-instroom

- a) Op welke manieren kunnen Vlaamse bedrijven volgens de regering bijdragen aan een groeiende interesse in STEM-richtingen?

- b) Overweegt de Vlaamse Regering om bedrijven meer structureel te betrekken bij STEM-promotie, studiekeuzebegeleiding, werkplekleren, stages, of vroegere kennismaking met technische beroepsrealiteiten?
 - c) Zijn er plannen om ondernemingen die actief bijdragen aan STEM-promotie of STEM-onderwijs bijkomend te ondersteunen of te stimuleren?
3. Ondervertegenwoordiging van meisjes in STEM-richtingen
- a) Hoe groot schat de minister de economische meerwaarde in van een verhoogde vrouwelijke deelname aan STEM-richtingen?
4. Samenwerking onderwijs-bedrijfsleven
- a) Op welke manier stimuleert de Vlaamse overheid vandaag de samenwerking tussen scholen en bedrijven om STEM-onderwijs aantrekkelijker te maken en beter te laten aansluiten op de noden van de arbeidsmarkt?
 - b) Plant de minister bijkomende initiatieven om jongeren beter te laten kennismaken met carrièremogelijkheden in STEM-sectoren, zoals bedrijfsbezoeken, mentorprogramma's, of technologische projecten?
 - c) Zijn er plannen om werkplekleren, stages en duale trajecten in STEM-richtingen verder uit te breiden of te versterken?

ANTWOORD

op vraag nr. 275 van 5 december 2025

van **KATRIEN HOUTMEYERS**

1. a) In de recentste lijst van knelpuntberoepen van VDAB (2025) zijn er heel wat knelpuntberoepen waarvoor er instroom is vanuit STEM-richtingen. Het inzetten op menselijk kapitaal is daarom een van de werven die we met de Vlaamse regering hebben benoemd in de Vlaamse Versnelling. Hierbij leggen we de focus op technisch onderwijs, STEM en duaal leren.

b) Het Steunpunt Werk heeft al analyses gemaakt over de toekomstige aanwervingsbehoefte ([Hannon & Vansteenkiste, 2024](#)). Uit die resultaten weten we dat er onder andere in de ICT-sector in de volgende vijf jaar een sterke groei wordt verwacht.

c) De Vlaamse Regering houdt bij haar beleidsvoorbereiding rekening met analyses en signalen uit het veld. Deze worden meegenomen, onder meer in het kader van de STEM-agenda 2030, het arbeidsmarktbeleid en de afstemming met sectoren. Het wordt bijvoorbeeld meegenomen in de voorbereiding van het maatregelenpakket ter versterking van TSO-BSO en het arbeidsmarktgericht opleidingsoffensief (VR 2025 1912 MED.0515/BIS). Met deze mededeling wenst de Vlaamse regering de opleidingsdeelname in Vlaanderen verder te verhogen om een antwoord te bieden op de kwalitatieve en kwantitatieve mismatch tussen de beschikbare competenties en wat onze arbeidsmarkt nu en in de toekomst nodig heeft.
2. a) Vlaamse bedrijven kunnen bijdragen aan een groeiende interesse in STEM-richtingen door jongeren in contact te brengen met de praktijk en de maatschappelijke relevantie van STEM-beroepen zichtbaar te maken. Dit kan onder meer via bedrijfsbezoeken, gastlessen, projectwerking, het ter beschikking stellen van expertise en infrastructuur, en het aanbieden van kwaliteitsvolle stageplaatsen en leerwerkplekken. Via de STEMhub van VLAIO kunnen bedrijven advies krijgen en gecontacteerd worden met andere organisaties of contactpersonen. We nemen de uitdaging ook mee in de voorbereiding van het maatregelenpakket ter versterking van TSO-BSO en de opmaak van de nieuwe generatie sectorconvenants.

b) De Vlaamse Regering stimuleert reeds de betrokkenheid van bedrijven. Dit gebeurt onder meer via samenwerkingen tussen scholen en ondernemingen, duaal leren en initiatieven in het kader van STEM in de vrije tijd. De Regionaal Technologische Centra hebben een belangrijke rol in het verbinden van het onderwijs en de arbeidsmarkt en zetten in dit kader in op heel wat verschillende acties. Via duaal leren verwerft de lerende competenties op de werkvloer en binnen de schoolcontext. Ondernemingen staan via een aangeduide en opgeleide mentor mee in voor een kwaliteitsvolle begeleiding van de lerende, sectoren staan in voor de erkenning van ondernemingen in functie van kwaliteitsvolle leerwerkplekken. Het actieplan Duaal Leren biedt kapstokken om de komende jaren de drempels die scholen en ondernemingen vandaag ervaren bij de organisatie van duaal leren structureel aan te pakken. We streven naar een eenvoudiger en efficiënter systeem en zetten in op de versterking van het imago. Ook de volgende editie van Flanders Technology and Innovation zal sterk inzetten op de link tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs.

- c) De Vlaamse Regering blijft inzetten op structurele samenwerking en onderzoekt mogelijkheden om ondernemingen die actief bijdragen aan STEM extra te ondersteunen. Zo zullen sectoren opnieuw acties kunnen formuleren binnen het kader van de nieuwe generatie sectorconvenants met betrekking tot onderwijs-arbeidsmarkt.
3. Een verhoogde vrouwelijke deelname aan STEM-richtingen vergroot het beschikbare talent en draagt bij aan gendergelijkheid. Volgens internationale studies, waaronder de OESO Skills Outlook, kan een hogere participatie van meisjes in STEM leiden tot een hogere productiviteit en een kleinere loonkloof.
4. a) De Vlaamse overheid stimuleert de samenwerking tussen scholen en bedrijven via verschillende instrumenten, waaronder duaal leren, financiële steun aan organisaties die actief zijn op het snijvlak tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zoals de Regionaal Technologische Centra, STEM voor de Basis en iSTEM en het STEMpact van VOKA. Deze initiatieven versterken zowel de aantrekkelijkheid van STEM-onderwijs als de aansluiting op de noden van de arbeidsmarkt.

b) Er zijn in dit kader verschillende zaken in voorbereiding waar dit een plaats in kan krijgen. Zo werd in het arbeidsmarktgericht opleidingsoffensief (VR 2025 1912 MED.0515/BIS) een actie opgenomen om schoolgaande kinderen te mobiliseren richting het Flanders Technology and Innovation (FTI) festival (onder coördinatie van VLAIO). FTI wil de innovatie in Vlaanderen breed in de verf zetten via verschillende initiatieven. Tijdens de inspiratiedag worden bijvoorbeeld duizenden jongeren en studenten samengebracht rond technologie en innovatie in Vlaanderen, er worden toekomstperspectieven getoond, succesverhalen en advies van jonge ondernemers, inspirerende onderzoekers, hackatons en jobfairs. Ook worden specifieke STEM Experience Days georganiseerd. Binnen FTI wordt er naast een centraal festival in Mechelen, ook ingezet op regionale stadsfestivals, om het brede publiek te enthousiasmeren voor hoogtechnologisch onderzoek, innoveren en ondernemen en dus voor STEM-gerichte studierichtingen en -loopbanen, onderzoek en ondernemerschap.

Ook werken we aan het maatregelenpakket ter versterking van TSO-BSO en zijn de voorbereidingen lopende voor de nieuwe generatie sectorconvenants waar sectoren acties rond onderwijs-arbeidsmarkt (en specifiek kennismaking met de sectoren) in kunnen opnemen.

c) Er wordt blijvend ingezet op het versterken van werkplekleren, stages en duale trajecten in STEM-richtingen. Ik verwijs hier graag opnieuw naar het Actieplan Duaal Leren, wat betreft duaal leren binnen secundair onderwijs (zie antwoord 2b).